

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Preznanost št. 100
 se v tiskarni in pri
 gospodu Novak-u na
 velikem trgu po 10 k.

Metapled se ne vro-
 čajo, neplačani list
 se ne sprejemajo.

Za oznaki se plačuje
 od uradne vrednote,
 če se natisne enkrat,
 po 15 k, dvakrat 25 k,
 trikrat 35 k.

Inserati se sprejemajo
 do srede opoldne.

Priloge
 s pošiljanjem na doma
 in v tujino
 s pošiljanjem na doma
 in v tujino
 s pošiljanjem na doma
 in v tujino

Karolinca se pošilja
 brezplačno v tiskarni
 št. 100, karolinca
 št. 100, karolinca
 št. 100, karolinca

Šolski listi, ki
 izhajajo iz tiskarn
 št. 100, karolinca
 št. 100, karolinca

Štev. 38

V Mariboru, dne 22. septembra 1904.

Tečaj XXXVIII.

Naša zmaga.

Volitve v torek prinesle so nam spodnještajerskim Slovincem sijajno zmago, Nemcem in »Štajerčevim« nemškutarjem pa veliki poraz. Posebno sijajna bila je naša zmaga v celjsko-slovenjgraškem okraju, kjer je dobil slovenski kandidat Ferdo Roš ogromno število 10.286, social. demokrat Miaker pa le 2195 glasov, dočim si Nemci in nemškutarji niti na volišče niso upali. To je pač za celjske Nemce, kateri se toliko radi bahajo s svojo nemško močjo in toliko pisarijo o veliki priljubljenosti »Štajerca« med slovenskimi kmeti, zares velika blamaža. Še hujšo blamažo pa so doživeli združeni nemci in »Štajerčevi« nemškutarji v ptujsko-brežiškem okraju, kjer je zmagal sloven. kandidat dvor. svetnik dr. Floj z 13.376 glasovi, dočim je dobil kandidat združenih Nemcev in »Štajerčevih« nemškutarjev le 5363 glasov. Torej ves trud »očeta« Orniga in njegovega nemškutarskega sinčka »Štajerca« je bil zastonj! Na tisoče reklamnih plakatov za Wratschkota so razposlali Nemci med kmete, na tisoče izstisov »Štajerca« razdelili so brezplačno po občinah, »nemški« gospodarji so vlekli svoje slovenske hlapce in delavce s silo na volišče, »Štajerčevi« nemškutarji so letali kot stekli psi okoli poštenih slovenskih volilcev ter jih skušali pridobiti za nemškega kandidata. »Štajerc« je že celi mesec raztezal svoje umazane čeljusti ter blatil na najnesramnejši način naše vrle slovenske voditelje ter našega dičnega poslanca g. dr. Floja.

Pa, kakor smo že rekli, vse je bilo za-

man. Vrii in zavedni slovenski kmetje volilnega okrožja Ptuj-Brežice-Ormož-Ptuj-Ljutomer Gor. Radgona-Št. Lenart-Rogatec-Šmarje-Kozje dali so pri volitvah v torek združenim Nemcem in nemškutarjem zaslužen odgovor ter jih pošteno vrgli ob tla. Trinajst tisoč samih vrlih in narodno zavednih Slovencev je pokazalo v torek Nemcem in »Štajerčevim« nemškutarjem, da si ne dajo od privandranih Nemcev in nemškutarskih »Štajerčijancev« zapovedovati, da hočejo z vsemi močmi braniti svojo domovino, svoj ljubljani slovenski jezik proti ponemčevanju ter se do zadnjega bojevati za svoje narodne pravice, da hočejo biti na lastni zemlji lastni gospodarji!

A tudi v mariborskem okraju je izid volitev Nemce jako neprijetno presenetil. Računali so na gotovo zmago nemškega kandidata Štgerja že pri prvi volitvi. Pa so se jako motili. V mariborsko-radgonskem okraju, kjer so se Nemci že čutili kot edine gospodarje, pridejo Nemci v ožjo volitev s krščansko-socialnem kandidatom župnikom Lopičem! Toraj še tudi tukaj v tem okraju ni nemška zmaga gotova. Ako bi bili Slovenci le malo bolj agitirali, bil bi lahko slovenski kandidat Thaler zmagal, kateri je brez vse agitacije dobil vendar znatno število 3743 glasov. Mariborski okraj še torej vendar ni tako nemški, kakor bi nekateri nemški gospodje radi imeli.

Sadjarjem v pomislek.

Letošnje leto nas je Bog obilno blagoslovil s sadjem, nekako v nadomestek za to,

ker bo zrnja in vina malo. Le to je žalostno poslušati, kako kmetje tožijo, da imajo jabolka tako nizke cene. So bila leta, v katerih je bilo še več jabolk od letos, pa so imela višjo ceno. Glavni vzrok tem neugodni razmeram mora tičati v tem, ker so se nemški kupci, ki prihajajo k nam, še bolj zjedini, dogovorili med seboj ter določili ceno jabolkam, kakor se jim je zljubilo; domačih, slovenskih kupcev, ki bi jim spodnesli tla, pa nimamo. To je vendar nečuvno! Za kg vukov-vučec plačajo usnarji 6 kr., mešana jabolka pa se plačujejo po 3—5 kr. Krivi so si kmetje dostikrat sami vsled svoje nesloge, ker niso jedini, se ne dogovore med seboj, pod katero ceno hočejo prodajati jabolka; da bi kmetje enkrat delali ceno in ne kupci. Včasih se kateri reče: tako jih pa ne prodam, rajši jih stolčem; pa pri prvi priliki jih zapelje h kupcu; drugim seveda potem nič ne preostane, nego jih tudi tako prodati. Večkrat je tudi krivo pomanjkanje, ker kmet potrebuje nujno denarja.

Da so jabolka po ceni, pride potem še drugo zlo. Ti Nemci dostikrat niso možbeseda, ker niti ne plačajo toliko, kolikor so obljubili. Tiste nemške zvestobe, s katero se radi ponašajo, pri teh kupcih ni najti. Vem letos za slučaj, da je obljubil siromaku za jerbas jabolk 80 kr., plačal pa jih je po 65 kr. Pri nas je pogodba nekaj svetega; če se zmenita dva za kako reč, skleneta radi nje pogodbo in si sežeta v roke, Bog ne daj, da bi kateri ne izpolnil natančno pogojev, ki so bili dogovorjeni v pogodbi. Zdaj pa pridejo verolomni kupci drug za drugim ter odtrgavajo

Listek.

Slabi časniki.

Spisal J. M. Alkmejev.

(Konec.)

Potrtil je to s prisego. To laž je tudi razodel nekaterim sovaščanom, župnikovim nasprotnikom, toda ti, mesto da bi ga naznanili oblasti, so bili tega silno veseli in so še ti sami zvrnili vso krivdo na župnika.

Ta se je zastonj zagovarjal in opravičeval, prisega je govorila zoper njega in zaprla so ga.

Hej, kakšen vrišč so zagnali nasprotniki, vsi časopisi so pisali o tem.

Ali kazen božja dobiti vsakega, tako je tudi Jožefa. — Nekoč se je v pijanosti izdal, da je ukradel denar, in takoj je bil ovaden in zaprt, z njim pa tudi nekaj drugih vaščanov, ki so po krivem dolžili župnika.

Gospod župnik je bil seveda takoj oproščen, ali vse te krivice so ga tako potrle, da je hudo zbolel in umrl. Ali pomislite, v svoji ogoroki je zapustil naši fari, ki mu je prizadela toliko žalost in nesrečo, zapustil je ogromno svoto prihranjenega, sebi odtrganega denarja; tudi svojemu bratu je prisodil toliko, da smo ga šteli takoj med najbogatejše.

Pomislite, gospod moj, toliko je pretrpel od nas blagi župnik, ali vendar nas je tako ljubil, ljubil nas svoje sovražnike. Kako lepo se je držal v tem oziru Kristusovih besed. Vprašam vas, more li kdo drugi tako lepo ravnati, kakor le katoliški duhoven.

Tako je sklenil svojo pripoved Lenič in ravno sem hotel nekaj reči, ko se je hipoma vstavil in dejal: »No, in mogoče vas bo mikalo izvedeti, kdo je njegov brat?«

»Da, da«, odvrnil sem hitro.

»Jaz sem, jaz«, dejal je bolj tiho Lenič.

»Vi?« začudil sem se jaz in meril od nog do glave postaranega moža.

»Da, jaz. Zaprt sem bil potem nekaj let in ko sem bil zopet svoboden, opomogel sem si z denarjem svojega preganjanega brata. Moj Bog, vi ne veste, kako mi je hudo pri srcu, kadar se spomnim tistih dogodkov. Toda menda mi bo odpuščeno.«

In zjokal se je Lenič pri teh besedah, jaz sem bil ganjen od tega pripovedovanja in nisem vedel, kako bi tolažil starca.

Tisti hip prišel je mimo grobar.

»No, France«, vstavil ga je Lenič, »temu gospodu tu sem povedal vso dogodbo z ranjkim gospodom župnikom. Kaj ne, France, to je vse resnično?«

»Tako in nikakor drugače. Le verjemite mu, kar vam je povedal. Sicer nisem slišal,

kako vam je pripovedoval, ali vem, da se lagal ni«, odvrnil je grobar.

»Oh, saj ti veš, kako je bilo, srečen pa si ti, ki si bil ta čas na župnikovi strani.«

»Da, to je res, da sem lahko vesel, jaz nimam pekoče vesti.«

In ker sta me tu ravno vstavila, menda ne boste hudi, mladi gospod, da vam povem nekaj. Spoznali ste iz te povesti lahko: Nikdar ne preganjati duhovnikov. Duhovniki so naš največji blagor, ker skrbe za dušno in telesno našo korist. Oni so božji namestniki in njih ravnanje je vselej pravo. In da se človek proti temu ne pregreši, mora se varovati. Pred vsem se mora ogibati slabih in pogubnih časopisov, ki zabavljajo čez duhovne in čez sveto vero, ne da bi pomislili, koliko koristi to dvoje človeštvu.

Sveta vera je naša tolažba, naša luč in pot, po kateri pridemo v večno življenje. In na to pot napeljujejo nas duhovniki in zatoorej jih moramo ljubiti in se jim pokoriti.

Poglejte, toliko krivico je storila naša fara prejšnjemu gospodu župniku, ali vendar ji je ta zapustil v oporoki obilo denarja, da si je mogla zidati šolo, kupiti brizgalnico za ogenj in preskrbeti občinske reveže.

Poglejte, tolika ljubezen!

»Da, prav govoriš«, pritrdil mu je Lenič.

Grobar pa se je obrnil k meni in rekel:

plačo. Če kaj kmet reče, tedaj pa ga še sramoti. Kmet pa rad pozabi na krivico, ki se mu je zgodila, in pri prihodnji priliki je zopet pripravljen ravno tistemu dati svoja jabolka. Takim neprilikom se lahko kmet izogne. Pri vsaki pogodbi ali kupčiji s temi kupčevalci je najboljšje, da se pokličete dve priči, da slišita pogodbo. Če mu kupec noče izplačati domenjene vsote (kar bi pa v takem slučaju premislil storiti) lahko gre kupca tožit. Brez prič pa ni upanja, da bi se kaj doseglo. Proti takim ljudem je treba postopati sodnijskim potom in ne se ga ustrašiti. Še napitnino, če jo je obljubil, mora plačati, tudi ona spada v pogodbo. Sadjerejci! toraj rabite pamet in bodite oprezni, zavarujte se s pričami. Kupec mora kupiti jabolka, če je obljubil in sicer na vago, če je obljubil tako, na mero po posodah, če je bila pogodba taka; on mora toliko dati, kolikor jo obljubil za jednoto. Ne bavite se s temi kupci čez mero! Nič več ne bode dobili od njega, če mu nosite pijačo in mu pripravljate dobre južine. Tudi tedaj niste varni pred njegovo zvitostjo. Ne mislite, da so to že največji gospodje, ker imajo denar in govorijo nemški jezik, ki je vam nerazumljiv; če bi vi tako dolgo hodili in barantali po Nemškem, bi znali nemško, oni pa se še niso naučili slovenščine, ampak še potrebujejo mešetarjev, posredovalcev.

Zdaj pa še tem mešetarjem nekaj besed v prevdarek. Vi si delate kot kupčijski pomagači in tolmači groš, dobro živite zraven gospoda Nemca, pijače, vina, zmiraj dovolj. Pa ali bo ta zaslužek imel svoj blagoslov, če gledate bolj nato, koliko bi se nabralo vašemu gospodu denarja, vam pa postranskega zaslužka, ne da bi prevdarili, je li to tudi vedno po vaši vesti. Pomislite z vašimi rojaki ste vedno skupaj, z jabolčnim trgovcem pa občujete vsaki dve leti po dva meseca, pa se vendar hočete temu prikupiti seveda na račun in škodo svojih znancev kmetov. Glejte mešetarji, da za naprej ne bode na slabem glasu, češ, da pripomorete tudi vi, da kmet, in če je tudi vaš sosed, ne dobi za jabolka denarja, ki mu gre. Ne pijača in dobro življenje, ne nagrade vas ne smejo premotiti, da bi zapustili pot pravice do kmeta trpina, ki vam je bližji od Nemca po narodnosti in po stanu. Vaša skrb bodi, da bo kmet prodal svoje pridelke drago in na pravično mero. Zapustite kupca, ki ni natančen plačevalec.

Rusko-japonska vojna.

Na suhem.

Odločitve na mandžurijskem bojišču še ni. Rusi so se redno umikali. Sedaj pa se odpočivajo ruski in japonski vojaki, da skoro zopet stopijo smrti pred obličje. Nikjer niso baje o položaju v japonskem glavnem taborišču tako dobro obveščeni, kakor v Ameriki in če sedaj od ondi poročajo, da večjih bojov pred koncem septembra ne bo, je to poročilo pač uvažanja vredno. Kretanje čet

»Tako je, gospod, mladi ste in ne poznate sveta še dobro. Toda zapomnite si moje besede. Veliko nasprotnikov ima sveta cerkev in njeni duhovniki, ali pogubili je ne bodo. Mi kmetje smo še vedno dobri katolici in vemo, da duhovnik skrbi za naš blagor in ne kričači po tistih umazanih časopisih. Veste, slab časnik je za krščanskega človeka kakor slana za cvetlice. Poglejte, Leniča je takrat tisto slabo berilo tako podivjalo, da se je toliko pregrešil proti župniku in to proti svojemu lastnemu bratu. S slabimi, brezvernimi časopisi proč, ker oni so polni laži in hinavščine.

Tedaj pa z Bogom, ohranite moje besede v srcu. — Tako je rekel grobar in se poslovil, midva z Leničem pa sva odšla s pokopališča na njegov dom, kjer sem ostal do pozne noči.

bo sedaj še bolj otežkočeno, ker sedaj v Mandžuriji silno dežuje. Obe armadi čakata sedaj pojačeni. Japonci so imeli pri Ljaojanu silne izgube, in maršal Ojama je prosil vojnega ministra v Tokiu za nove čete. Minister je odgovoril, da pošlje do konca tekočega meseca v Mandžurijo stotisoč novih vojakov in 225 topov. Tudi ta vest govori za to, da pred koncem meseca septembra ni pričakovati na mandžurijskem bojišču večjih dogodkov. Če ima tudi baje Japonska še dovolj moči, da pošlje še precej vojakov na bojišče, je vprašanje, če bo imela dovolj častnikov. O položaju na bojišču poroča nemški polkovnik Gaedke: V ruskem taboru imajo najboljše upanje. Japonci niso motili ruskega umikanja, ker ga niso mogli ter so japonske izgube večje, kot so naznanili. Sedaj prodirajo Japonci na vzhodu ter se izogibajo ravnine. Rusi so pred Ljaojanom in Jantajem odšli nepremagani. Odhod Kuropatkinov iz Ljaojana se je vršil vzorno. Kuroki je bil celo v veliki nevarnosti, iz katere ga je rešila le prenanjenost neke ruske divizije. Še danes niso pri Ljaojanu pokopana vsa trupla. Bojna sila ruska na jugu in vshodu ni oslabiljena. Torej pri Ljaojanu ni bilo odločilne bitke.

Iz Tokia se poroča: Maršal Ojama je dobil povelje, da zopet prične z prodiranjem, kakor hitro bodo čete za to sposobne.

Rusi so še vedno gospodarji ceste Mukden-Simmintin. Svoje desno krilo čuvajo s celim desnim armadnim korom na desnem bregu reke Hun. Japonci vedno izkrcavajo pomožne čete v Njučvanu ter pošiljajo zimske zaloge ter orožje po reki Ljao. Da Japonci ne prodirajo, se dá razlagati vsled njihovih velikanskih izgub ter pomanjkanja streliva. Rusi so se jako hitro opomogli od zadnjih bitk.

Japonci začnejo zopet prodirati.

Vsled povelja iz Tokia so začeli Japonci zopet prodirati. Iz Mukdena prihajajo poročila, da prodirajo Japonci na obeh krilih od vztoka, jugovztoka in jugozapada. Ruske predstraže so v dotiki z Japonci, ki se nahajajo južnovzhodno od Mukdena. Skoraj vsak dan se vrše male praske. Mnogo znamenj kaže, da pride blizu Mukdena do bitke. Ruske čete so zasedle vse bližnje vasi. Na tisoče beguncev prihaja v mesto. Kitajci se pritožujejo o strogosti Japoncev.

Zadnje japonske vojne sile.

Japonci so sklicali zadnje svoje sile pod orožje namreč črno vojno, h kateri spadajo močje od 32 do 40 let. To govori jasneje o japonskih stiskah kot trdovratni molk njihovih generalov. Prvotno Japonska sploh ni mislila, da bo k temu koraku prisiljena. Po prvih večjih izgubah je sicer začela računati tudi na to skrajno sredstvo, a v načrtu je imela, da se črna vojna skliče še le prihodnjo spomlad. Zadnji čas pa so imeli Japonci pred Port Arturjem in v Mandžuriji tako velikanske izgube, da jim ni drugega preostalo, kakor se zateči k temu skrajnemu sredstvu. Japonska skrbno prikriva izgube, posebno smrt častnikov pred Port Arturjem, da se prebivalstvo ne vznemiri. Medtem ko Ruska še niti ni mobilizirala svoje armade, mora že Japonska sklicati črno vojno. Zbira že torej zadnje moči. Če tudi te ne bodo imele boljšega uspeha, potem bo sledil grozovit poraz.

Port Artur.

Kakor poročajo Kitajci, so začeli Japonci utrjevati hrib Samson ter so položili mine pod hrib. Proti Port Arturju delajo močne utrdbe ter dovajajo v noči topove. Japonci še vedno napadajo trdnjavo, toda dozdej si še niso pribojevali nobene nove utrdbe. Kako pogumna in jaka da je posadka, dokazuje izpad, katerega je naredil oddelek Rusov. Posrečilo se jim je, potisniti Japonce iz njihovih postojank ob vodovodni črti. Dne 3. septem. so Japonci izstrelili v trdnjavo okoli 300 granat. Dne 14. t. mes. so streljali dve uri v trdnjavo. Utrdbe niso nič poškodovane, pač pa so nekatere hiše v novem delu mesta porušene. Angleške vesti pravijo, da se bo

Port Artur držal še tri mesece. Neki kodanjski list je priobčil pismo nekega Danca iz Port Arturja pred 16. avg. Pisec pravi, da ne obžaluje, ker je ostal v trdnjavi, zakaj kaj tako velikanskega bi pač ne mogel več doživeti. Dan in noč se vedno kaj zgodi, in življenje je tako zanimivo, da je človeku žal, ker mora na dan nekoliko ur prespati. General Steselj je izdal ukaz, naj bi vse moške osebe v Port Arturju iz ljubezni do cara in domovine storile, kolikor jim je mogoče. General takorekoč nikoli ne spi. Povsod ga srečavajo, vedno svežega in veselega. »Saj se vrši vse prekrasno«, pravi, in prav ima. Japonci nas pač lahko iztrdajo, toda trajalo bo še pol leta. Moke, čaja in streljiva imamo odveč, zato pa imamo le malo konzerv in cigaret. Japonci so vražji ljudje. Včasih stojijo v najhujšem ognju popolnoma mirno ter se dajo kositi, čisto mladi ljudje 17 do 18 let stari. Posebno grozno je gledati, kadar se razlete naše mine, tedaj se nebo za trenotek potemni s človeškimi trupli. Tisoče min je podloženih; kako se bode Japoncem godilo, ko uvedejo zaključne boje? Tukajšnji častniki so prepričani, da so Japonci dosedaj zgubili najmanj 35.000 mož. Danes je približno 3000 inženirjev in delavcev popravljalo »Retvizana« »Sebastopola« in »Pobjedo«, ki so vsi hudo preluknjani. To se izvršuje hitro, ker imajo rezervnih delov v izobilju. Naša posadka šteje 31.000 mož brez mornarjev.

Politični ogled.

Zasedanje deželnega zbora. Deželni zbor štajerski bo sklican k zasedanji dne 26. sept. Istega se bodo udeležili že poslanci iz nove IV. skupine. Naloga istega bo, odobriti proračun za prihodnje leto. Naši poslanci se bodo odločno potegovali za pravice in koristi slovenskega kmeta!

Jugoslovansko cesarstvo. Ogrski listi ostro napajo načelnika našega generalnega štaba izm. barona Becka ter pripovedujejo sledeče: Pred kratkim se je Baron Beck v nekem razgovoru izrazil jako neugodno o Mažarih in ko so mu pripomnili, da so Mažari edini narod v Avstriji, ki ne teži iz Avstrije in na katerega se torej habsburška rodbina edino lahko opira, je dejal baron Beck: »Mažari niso zvesti in ako bodo svoje sebično stremljenje nadaljevali, bomo ustanovili jugoslovansko cesarstvo in potem bo konec samostojne Ogrske.« Edino zdravilo za mažarski napuh!

Dalmacija. Kaj si vse že upajo naši nemški uradniki, nam je v dokaz deželni predsednik baron Handl, ki se je izrazil proti svojim podložnim hrvaškim uradnikom, da Dalmatince sploh nima časti in da ne more dati častne besede. Zaradi tega so se uradniki pritožili ter je odredil ministerski predsednik uradno preiskavo. Preiskava se bo zopet vlekla dolgo časa in nazadnje bo cela zadeva zaspala. Deželni namestnik pa bo še dobil kak red zato ker je žalil Slovane. Taka pravica vlada v Avstriji!

100letnica srbske vstaje. Letos je minulo sto let, odkar je hrabri Jurij Petrovič (Karagjorgje) vzdignil zastavo, pod katero so se zbrali hrabri Srbi, da preženejo krvočnega Turka iz dežele. Od l. 1804 do l. 1813 je vodil hrabri hajduk svoje zveste pristaše v bojih proti Turkom. Srbski župani (vojvode) so ga izvolili za poglavarja vstaje. Uspešno se je bojeval proti Turkom ter jih večkrat pošteno naklestil, tako, da se je polastil Turkov nepopisen strah, če so le slišali ime: »Karagjorgje«. Toda česar ni premagala vsa turška sila, uničila je domača nesloga. Več mogočnih vojvod, med njimi Milan Obrenović, so začeli rovatiti proti Karagjorgju, ki je sicer ta punt udušil, toda prejšnje zmagovitosti ni bilo več. Vsled te nesloge so Turki zopet udrl v deželo ter jo zavzeli. Karagjorgje je zbežal na avstrijska tla. Na to se je postavil na čelo vstaskemu gibanju Obrenović, kateri

je zopet očistil deželo Turkov. Srbi so pozabili na svojega prvega junaka ter proglasili Obrenoviča za kneza. L. 1817 je prišel slavni junak in osvoboditelj svojega naroda, kot begun nazaj v deželo. V noči od 12. na 13. jul. 1817 pa mu je dal Obrenovič v spanju odsekati glavo. Ta čin se je maščeval kruto na pravniku Obrenoviča, kralju Aleksandru, katerega so lani v Belemgradu umorili. Vnuk Jurija Petroviča, kralj Peter I, pa bo te dni slovesno kronan.

Kronanje srbskega kralja se je vršilo včeraj, dne 21. t. m. Kralj je bil kronan s krono in žezlom, ki so narejeni iz topa, s katerim je streljal pred 100 leti pri osvoboditvi Srbije kraljev praded Karagjorgjevič na Turke. Kronanja se udeležijo tudi Slovenci, ki bodo prvokrat kot narod zastopani pri taki slovesnosti.

Italijanski prestolonaslednik. Minuli petek je povila italijanska kraljica princa, ki bo poklican enkrat nositi krono italijanskega kraljestva. Željno so že pričakovali v Italiji prestolonaslednika, kajti v osemletnem zakonu je imela italijanska kraljeva dvojica samo dve hčerki. Novemu princu bo ime: Humbert, princ piemonteški.

Nova krutost pruske vlade. Pruski ministr. predsednik je izdal nastopno odredbo, nad katero mora strmeti ves olikan svet. Glasi se tako: »Nedavno je javila »Preussische Lehrer Zeitung«, da je v južnih pokrajinah mnogo učiteljev, ki sicer uče v šoli v nemškem jeziku, ko pa zapuste šolo, ne skrivajo poljske svoje narodnosti ter se pogovarjajo samo poljsko bodisi s poljsko deco, bodisi s šolskimi odborniki. Tako postopanje pruskih učiteljev moramo nazivati nedostojno ter uporno. Zaradi tega odredujemo, da se odslej učitelji poslužujejo samo nemškega jezika, posebno v pogovoru s takimi osebami, o katerih se lahko sodi, da znajo zadostno nemški. Zahtevamo poleg tega, da se razgovarjajo učitelji s svojo rodbino samo v nemškem jeziku, a gospodom nadzornikom nalagamo dolžnost, da se pri vsaki priliki prepričajo, posebno pri vsakoletnih nadziranjih, v koliko izvršujejo učitelji to naredbo. Zategadelj je treba posebno paziti, da učiteljeva deca lahko govori nemško, ko hodi v šolo. Ko bi se našel kateri učitelj, da ne bi storil tega, imajo nadzorniki dolžnost, to naznaniti kraljevski vladi, in takemu učitelju se ima vzeti doklada. Ako ni pa to ne pomagalo, mora se začeti proti takemu učitelju preiskava, da se isti izključi iz službe«. Res pruska krutost proti Poljakom je brezmejna in v sramoto nemškemu narodu.

Dopisi.

Svetinje pri Ivanjkovcih. (Volitev — smrt.) Pri volitvi občinskega sveta mihalovskega, katera se je vršila dne 6. sept., morali smo občudovati slavne »Štajercijance«. Čuditi se je moral človek njihovega agitiranja in junškemu nastopu. Seveda so lahko tako nastopili, kajti bili so v dnu svojih src za gotovo prepričani, da se jim vendar enkrat posreči dobiti večino. Hoteli so pač naši »Štajercijanci«, hoteli, pa kaj, da jim bojna sreča ni bila mila, čeravno jim je tudi umirovljeni podpolkovnik iz Maribora močno pomagal. V 3. in 2. razredu so poskusili, pa brez uspeha, potem pa so jo tiho pobrisali. Narodna stranka je torej prodrla z vsemi kandidati, izčistila popolnoma občinski zastop — »Štajercijanci« so imeli namreč dozdej 3 odbornike — in rešila tako čast narodne občine. Izvoljeni so bili v 3. razredu gg.: Simonič Jožef, Petovar Leopold, Pučko Ivan, Novak Tomaž; v 2. razredu gg.: Jerebič Anton, Munda Franc, Kaučič Mihalj, Podgorelec Jurij in v 1. razredu gg.: Bohanec Iv., župnik, Novak Matjaž, Bogša Alojzij in Kelemina Josip.

Dne 2. t. m. je umrl v Trstu v vojaški bolnici razvodnik 87. pešpolka Jakob Verzela

po kratki bolezni, katero si je nakopal na vajah na Primorskem. V tukajšni občini Veličane doma, bil je pred svojim vojaškim stanom priden, vzgleden fant, večleten naročnik »Slov. Gosp.« Bil je še le prvo leto pri vojaki in v dokaz, kako priljubljen je bil tam, je pismo g. stotnika, v katerem je pisal starišem, da je bil najpridnejši vojak, najboljši in najzanesljivejši razvodnik od stotnije, ki bi v par dneh postal podčastnik. Naj mu bo zemljica lahka tamkaj ob obalah adrijskega morja!

Sv. Trojica v Halozah. Kakor marsikje, trudili so se tudi pri nas naši narodni sovražniki, naše ljudstvo zapeljati o priliki letošnjih deželnoz. volitev v IV. občno kurijo ter jim vsiliti njihovega orehovskega preroka Vračkota. Odlikovali so se v tem poslu osobito uslužbenci graške hranilnice, katera ima v naši fari mnogo obširnih kmet-skih posestev, na kojih so še pred davnim časom naši ljudje gospodovali. V podporo so si pridobili nezavednega lehniskega predstojnika I. Vinkota, da je ljudem svoje občine naročal pri razdelitvi glasovnic, naj le Vračkota volijo, kajti tako »šparkasa želi«. Pribijali ali lepili so na mnogih hišah ob cesti velike lepake, raz kojih se je le cedila hvala za orehovskega Vračko-ta.

V nedeljo, dne 18. t. mes. je prišel celo jeden uslužbenec pri slabem vremenu k Sv. Trojici k maši, česar menda ob lepem vremenu dostikrat ne stori, ter je delil ljudem pri izhodu iz cerkve lepake, polnehvala za Vračkota z mnogimi pripombami, naj ga volijo dne 20. sept. Da je ljudstvo znalo, kake namene ima s temi lepaki nemčurska stranka, da je hoče namreč pridobiti za svojo podlago, za svoje hlapce, ki bi naprej samo oni gospodarili in si sčasom tudi našo lepo domovino v svojo nenasitno mavho spravili, pokazali bili temu človeku pot, od koder je bil prišel.

Prav umestno je torej bilo, da je nato stopil cerkovnik g. D. Skaza med ljudstvo ter mu dal s kratkimi besedami primerna in dokaj jasna navodila za volitev v IV. kurijo. Ljudje so bili lahko sprevideli, kaj imajo storiti in koga voliti.

Spoznal je potrebo spregovoriti nekaj o volitvah tudi poštar v Podlehniku ali Lehniku. Ta nagovor pa je bil take vsebine, da bi bilo mnogo bolje, ko bi omenjeni molčal. Poleg par nepotrebnih, vmes celo neresničnih črtic, kakor da volimo poslance že od 48. leta, da smo imeli prej 3, zdaj pa dobimo 4 poslance ter da bodo morali pri okrajnem glavarstvu po noči doposlane glasove sešteti, djal je tudi, da on od obeh kandidatov Vračkota in dr. Ploja nobenega ne priporoča; naj vsak stori in voli kakor hoče in da je sploh kaznjivo koga priporočati.

Zakaj pa niste hoteli, ali bolje, si niste upali ljudstvu potrebno povedati, ko vendar veste, da je pouka potrebno, posebno v tej stvari, da ga nasprotniki ne zmotijo. In če je po vašem čudnem mnenju kaznjivo priporočati katerega poslanca, zakaj pa niste takoj rekli prej omenjenemu hranilničnemu uslužbencu, da ga boste ovadili, ker deli med ljudstvo lepake, na kojih stoji skoro v vsaki 3.—4. vrsti: volite Vračkota! Zakaj niste prepovedali, ko je celo na vašo hišo pribil sličen lepak? Pa saj vemo, zakaj tega niste storili in se bali ljudstvu našega kandidata dr. Ploja priporočiti. Bali ste se pred hranilničnim uslužbencem, kateri je pred vami stal. Torej vsled bojzani ste opustili pouk in ste se škodili lepim besedam g. cerkovnika, ko je ljudstvo začelo zopet vpraševati, koga naj torej volimo, kateri je bolji. Ali ne veste, da ste s tem pripomogli nasprotnikom, da so imeli lažje delo pri pridobivanju ljudstva za našega nasprotnega kandidata. Ali vam ni znano, kaj se pravi sovražniku pomagati, sovražniku, kateri nam hoče vzeti jezik, vero in domovino? To pišemo, da se poboljšate in ne boste naprej še tako delovali. Ne upogibajte se našim narodnim nasprotnikom, sicer pridemo v kratkem zopet!

Iz St. Andraža nad Polzelo. (N a š e r a z m e r e.) Ta mož se je torej postavil na čelo mokraškemu gibanju tukaj v Št. Andražu, a ne zato, da bi podpral želje mokračev, ampak da bi se mu izpolnile njegove lastne želje. Ravno tisti čas pa so se bližale občinske volitve, kakor nalašč za njegove namene. Pridobil si je par zvestih pajdašev in ti pajdaši so letali po občini od hiše do hiše in na vse le mogoče načine begali in mamili volice. Izlivali so ves svoj žolč na veljavne može v občini, trdili, da se z občinskim, cerkvenim in šolskim imetjem grozno slabo ravna, da občinski odborniki strahovito odirajo občane. Njegovim agitatorjem pa je prišel še nek drug slučaj jako prav pri agitovanju. Takratni gosp. nadučitelj je namreč kupil tik šole nekaj zemljišča z malim vinogradom. Prosil je, naj se ondi postavi mal hlev. Svoje zemljišče bi on šoli podaril, proti temu pa bi bil hlev z zemljiščem vred prepuščen vsakokratnemu nadučitelju v brezplačno uporabo. Šolski in občinski odbor stada in soglasno vstrelja tej opravičeni želji, zato se je postavil v proračun za stavbo znesek po 225 gld. To je bila zopet zelo ugodna voda na njega in njegov mokraški mlin. Mimogrede bodi povedano, da so znašali takratni redni stroški za našo dvorazrednico s poldnevnim poukom po 140 gld. na leto. Vidite, kričali so hujskači, vse mu dovolijo, na kant bo spravil občino. Pravili so, da bo vse drugače, ako pridejo na krmilo može njegove stranke. Občinski davki se bodo znižali na 15 %, sedanji občinski odborniki se ne bodo več mastili od občinskih dohodkov, pri cerkvi in šoli bo vse šlo kakor na vrvi. Št. Andraž bo postal srečen kakor obljubljena dežela, po kateri se je cedilo mleko in med. Nevedni in zapeljani občani, ki so se dali zapeljati v zanjke zvitih mož, so onim prerokom bolj verjeli kakor svojemu blagemu dušnemu pastirju in drugim pametnim možem in ko je prišel dan volitve, je prišlo mokraških privržencev kakor listja in trave in ti so vrgli ves stari obč. odbor, volili samo le svoje odbornike, ki so si izvolili za župana najbolj zaslužnega svojega moža, posestnika in krčmarja Janeza Krajnca.

Novi župan je bil sedaj na konju. Ali začetek nove občinske vlade ni bil takšen, da bi bila zmagnujoča stranka lahko vesela. Že to je bilo pomenljivo, da so skoro vsi veljavni občani novemu mogetcu obračali hrbet. »Slab začetek«, mu je dejal nato pred vsemi možmi eden izmed starih občinskih svetovalcev. Novi občinski odbor ni prevzel nikakoršnih dolgov, pač pa še denarjev tako v občinski kakor v ubožni blagajni in končno še lepo svoto, nabrano večinoma iz prostovoljnih darov pod imenom »Zaklad za vzdrževanje domačih občin. revežev v hiralnici v Vojniku v proslavo 50 letne vlade Nj. Veličanstva.« Eno izmed prvih del novega odbora je bilo, da je hotel ta, čujte in strmite, odtegniti ravnokar imenovani zaklad svojemu plemenitemu namenu! Celu po odvetniku so si iskali pomoči, pa brez uspeha, stari obč. odbor je vedel prihraniti s trudom nabrano svoto svojemu namenu. No, občinska pisarna se je preselila iz dosedanje hiše, ki je bila v središču občine brezplačno na razpolago, doli v precej odstranjenjo Žabjo vas k novemu županu. Novi odborniki so noč in dan stikali glave skupaj ter brskali po računih, da bi našli poleno, katero bi vrgli staremu odboru pod noge, pa zastonj! Bilo je vse v najlepšem redu. A tudi drugače je novim možem izpodletelo. Kamor se je v okolico prikazal Št. Andražan, povsodi je moral slišati: »Za božjo voljo, kaj ste mislili! Pa temu človeku ste se vsedli na limanice, ko ste imeli poprej vendar vse tako lepo uravnano!« Kmalu se je zvedelo, s kakim orožjem se je delalo ob volitvah. Ko se je zvedelo o mnogih brezimnih sramotilnih listih, ki so se takrat pisali o raznih osebah, katerim bi bili občani pač drugačno zahvalo dolžni in katere liste se je dajalo brati celo šolskim otrokom, in ko se je zvedelo, odkod so izhajali ti listi, gabiti

se je začela ta ostudna gonja celo posameznim mokračem. Marsikaterega je spreletavala sramota in kes, da ni vedel, kaj bi storil.

Velenje. (Naše narodne razmere.) Ako greš, dragi bratec, po Velenju, misli si boš, da si zabredel med same Pruse. Vprašal se boš: »Ali nisem na slovenskih tleh, ali hodim ob obalih Rena.« Govorica kmetov te še malo razveseli in ti kaže, da še v tem kraju živi slovenski živelj. Kako pa to, da samo pri prostem ljudstvu? Zakaj pa ne pri inteligenci? Kje pa je slovenska inteligenca? Ali je čisto nič ni? Ali je že izmrla? Ni še, še živi! Pa sedaj je ravno v nekem čudnem stanju. In v tem stanju se poslužuje skoro povsod, bodisi na ulicah, v gostilnah ali drugod, le blažene nemščine. In le malo, malo jih je, kateri govore izključno slovenski! Ne vemo sicer kolika noblesa ali bogve kaj drugega tiči v tem, da se žlobudra mesto mило doneče slovensčine spakedrana nemška žlobudra. Seveda se v prvi vrsti odlikujeta naši učiteljici s svojo nemščino. Doma iz slovenskih pokrajin (iz dežele Kranjske), nočete poznati več svojega materinega jezika, ampak hočeta imeti »echt-deutsche Gesinnung«. Na slovenski šoli učiti, se od Slovencev rediti, pa ju je sram svojega materinega jezika! Kadar bodo vzgojevale nemšursko deco in kadar bodo dobivale za to nemšurske vinarje, tedaj lahko nemškutarijo. A sedaj, ko še dobivate slovenski denar, je to razžaljanje slovenskega naroda! Proč z nemškutarijo! Govorimo med seboj samo slovenski, poslužujmo se pri vseh prilikah samo slovensčine. Tako se bode slovenska ideja zopet lepo razvila in naš materin slovenski jezik bo zopet spoštovan.

Razne stvari. 8535

Iz domačih krajev.

Svojim oenjenim voliloem!

Sijajna zmaga je na slovenski strani, nasprotniki so vkljub silnim naporom podlegli! Tega izida se veselimo vsi Slovenci! Moja dolžnost pa je, da izrekam vsem vrlim volilcem iskreno zahvalo, ker so mi s tem, da so me izvolili s tako pretežno večino svojim deželnim poslancem, izkazali veliko in častno zaupanje. Ponavljam svojo obljubo, da se bom v deželni zboru vestno trudil za blagor svojih volilcev ter se na ta način tudi v dejstvu izkazal hvaležnega za njihovo zaupanje. Hvala in slava zavednim mojim cenj. volilcem! — Dvorni svetnik dr. Ploj, deželni poslanec.

Volitve. Vroč boj se je bil dne 20. t. m. v mariborskem volil. okolišu. In še ni izvojevan. Kandidat slovenskih kmetov Thaler je dobil 3743 glasov, kandidat nemških kmetov Lopič 4792, nemški nacionalc Stiger 6274, socialdemokrat Hilari 3207 glasov. Ker nobeden izmed kandidatov nima nadpolovične večine vseh oddanih glasov, treba je ožje volitve med Lopičem in Stigerjem, ki sta dobila največ glasov. Ožja volitev se vrši jutri v petek dne 23. t. m. Slovenci so sklenili, voliti v ožji volitvi g. Lopiča, ne pa trgovca in meščana Stigerja. Kogar še torej doseže pravočasno naš list, istemu svetujemo; naj voli kandidata nemških kmetov, ki se glasi: **Janez Lopič**, župnik v Cmureku! Da slovenski kandidat ni dobil več glasov in da ne pride v ožjo volitev, krivo je to, ker se je tako pozno razglasila njegova kandidatura. Vsi računi onih, ki so bili že skraja za Lopiča, češ da bo izvoljen, če ga Slovenci volijo, so bili napačni. Ako bi se tudi Slovenci vsi že v prvi volitvi postavili za kandidata Lopiča, še bi vedno bilo treba ožje volitve! — V ptujskem volilnem okolišu je dobil

slovenski kandidat dr. Miroslav Ploj 13376 glasov, kandidat nemškutarjev Wratschko 5363 glasov in socialdemokrat Vidmar 134 glasov. Dr. Ploj je torej izvoljen! — V celjskem volilnem okolišu je dobil slovenski kandidat Ferdo Roš 10286 glasov, socialdemokrat Mlaker 2195 glasov. Nemčurji so izdali na pristaše poziv, da se vzdrže volitve. Roš je izvoljen. — Živeli slovenski volilci! Slava jim!

Razmerje glasov: v mariborskem okraju, Maribor: Thaler 137, Lopič 10, Hilari 1318, Stiger 1073; Št. Lovrenc nad Mariborom: Th. 22 H. 33, St. 79; Gross Klein: L. 30, St. 36, H. 14; Svičina: Th. 9, L. 2, St. 53; Slatina in Spičnik: Th. 19, L. 1, St. 42; Plavč in Vrtiče: Th. 29, St. 31; Sv. Peter niže Maribora: Th. 114, H. 1, Bračko 1; Laporje: Th. 44, St. 14; Sp. Polskava: Th. 24, L. 1, H. 2, St. 80; Vuhred: Th. 43, H. 29, St. 9; Sv. Anton na Pohorju: Th. 33, H. 1; Janžev vrh: Th. 32, H. 16, St. 14; Ruše: Th. 98, H. 21, St. 9; Fram: Th. 41, St. 43, H. 1; Morje in Jesensko: Th. 35, St. 23; Loka: Th. 65; Kapla: Th. 17, L. 2, St. 37; Eibiswald: L. 20, H. 9, St. 96; Oberhaag: L. 69, St. 66; St. Johann: L. 87, H. 1, St. 53; Kamnica: Th. 21, H. 41, St. 30; Sv. Marijeta ob Pesnici in Dragučova: Th. 61, St. 13; Vosek: Th. 48, St. 18; Gornja Sv. Kunigunda: Th. 14, St. 82; Sv. Jurij ob Pesnici: Th. 10, H. 3, St. 130; Jarenina: Th. 64, St. 2; Vukovski dol: St. 27, Th. 11; Smolnik: Th. 49, H. 8, St. 19, Vidmar 1; Sv. Ana: Th. 29, St. 5; Jelovec: Th. 38, St. 14; Dešno in Stopno: Th. 66, St. 40; Pečke: Th. 42, St. 31; Štatenberg: Th. 31, St. 32; Št. Janž in Arlica: Th. 33, H. 15, St. 30; Ribnica: Th. 22, H. 105, St. 15. Zapečnik 1, Strajhar 2; Sp. Purkla: Th. 4, L. 37, St. 21; Ivnik: Th. 1, L. 20, St. 96, H. 9. Izid: Thaler 3743, Hilari 3207, Lopič 4792, Stiger 6274. — V ptujskem volilnem okraju: Ormož: Ploj 43, Wratschko 110; Ljutomer: P. 62, W. 103; Št. Lenart v Sl. gor.: P. 32, W. 53; Črmlenšak: P. 38, W. 26; Sv. Lovrenc na Drav. polju: P. 159; Pišce: P. 192, W. 12; Rogatec: P. 6, W. 61, Vidmar 6; Sv. Rok: P. 2, W. 7; Videm: P. 74, W. 14; Sv. Benedikt v Sl. gor.: P. 81, W. 10; Trije Kralji-Ihova in Trotkova: P. 79, W. 18; Drvania: P. 65, W. 6, Thaler 4; Središče: P. 175; Obriž, Grabe, Šalovec: P. 182, W. 5; Sp. Voličina: P. 19, W. 42; Sv. Florijan na Boču: P. 64, W. 1; Donaška gora: P. 18; Stoperca: P. 45, W. 45; Zavrč: P. 37, W. 2; Gorenjski vrh: P. 44, W. 1; Turški breg: P. 42. Izid: Ploj 13306, Wratschko 5363. — V celjskem okraju: Celje: Rok 98, Mlaker 83; Slovenj-gradec: R. 18, M. 5, dekan Šlander 1; Št. Jurij ob Taboru: R. 198, M. 13; Dobrna: R. 180; Frankolovo: R. 165; Ljubnica 75; Paka: R. 35; Brezen: R. 35, M. 4; Skomer-Hudina: R. 36, M. 1; Vitanje: R. 11; Zreče: R. 117; Marija Gradec: R. 265, M. 5; Stranice: R. 39, M. 9. Izid: Roš 10286, Mlaker 2195.

Prosimo za nadaljne podatke o deželnozborskih volitvah!

Volilni shodi. Dosta so nam še poročila o nekaterih shodih zadnje nedelje. Pomankuje nam prostora, da bi jih celotno priobčili. Obenem pa je tudi že prepozno! Torej kratko! V Središču so govorili dr. Omulec, prof. Šinko, poslanec Kočevar, kaplan Kozelj, tržan Kolarič. V Poljčanah je govoril kandidat Fr. Thaler in župnik Cilensek; v Studenicah kandidat Fr. Thaler, kmet Stupan, nadučitelj Vobič; v Laporju kandidat Fr. Thaler in dr. Rosina; v Slov. Bistrici župnik Gregorc, urednik Korošec, kandidat Fr. Thaler in župnik Medved.

Osebnosti. V Zgornji Sv. Kunigundi se je nastanil kot zdravnik g. dr. Fran Čeh, bivši zdravnik na graški bolnici.

Mariborske porotne obravnave. Dne 12. t. m. je bil obsojen posestnik Anton Kosar, ker je zažgal svojo hišo s tem namenom, da bi dobil zavarovalnino, na dve leti težke ječe.

— V torek, dne 13. t. m. so porotniki oprostili fanta Vincenca Gregorič iz Devine, ki je bil obdolžen, da je z ročico ubil viničarja Franca Vivod. — 50letni viničar Franc Hare iz Vertičkega vrha je bil obsojen dne 14. t. m. v smrt na vešala. Umoril je namreč svojega lastnega otroka, katerega je imel s svojo 16 letno rejenko. Deklica je bila obsojena na 4 mesece in žena morilca, ki je vedela za razmerje, na 2 meseca težke ječe. — Jožef Liersaft, poštni pot v Mariboru, je bil obsojen zaradi poneverjenja uradnega denarja na eno leto težke ječe. —

Sv. Barbara niže Maribora ima svojo poštno vožnjo, ki vsaki dan vozi od Sv. Barbare n. M. k Sv. Lenartu v Sl. gor. ob 9. uri dopoldne in pride nazaj ob 2. uri popoldne.

»Novi kandidat Joža Zdošek« je hotel zadnji trenutek g. dr. Ploja in Vračka spodrinuti. Jeli to politika? Ne, ampak zmešnjava.

Sv. Trojica v Slov. gor. Kramberger, posestnik v Črmlenšaku, je bil pri Franko-Hongroise za slučaj požara zavarovan. Dne 19. avgusta t. l. ga je nesreča zadela in mu vpepelila hišo. Akoravno se je požar od svetotrojiskega zastopništva hitro v Gradec objavil in se prosilo, da bi se škoda kmalu cenila in odškodnina izplačala, še do danes, dne 19. sept. torej po preteku enega meseca ni bilo ne duha ne sluha o kaki komisiji. Ako se pomisli, da je Kramberger sploh bolan, da mora sedaj v skednju spati, ker nima druge strehe, tedaj lahko sprevidimo, kako prijazna je ta družba nasproti svojim zavarovancem. Nasproti je pa zelo hitra proti onim, ki svoje zavarovalnine ne plačajo. Takrat je hitro pismo od odvetnika tukaj. Pozor tedaj, prebivalci!

Vlak je skočil s tira dne 17. t. m. ob 1/2 2 v postaji Polčane. Dva voza je popolnoma zlomilo in tir močno poškodovalo. Od uslužbencev ni nihče ranjen.

Ogenj. Dne 15. t. m. so zažgali otroci posestnika Zmajšek v Prevorju pri igranju z užigalicami v sobi posteljo. Ogenj se je hitro razširil na celo hišo in gospodarsko poslopje. Zgorelo je vse. Otroci so se rešili iz goreče hiše. — Posebno pogosto gori na Ptujskem polju. Te dni je uničil velik požar v Gor. Gablovju hišo in gospodarsko poslopje posestnikov Zafošnika in Lubeja ter gospodarsko poslopje posestnika Kovačiča. Zgorelo je tudi eno tele in dve svinji. Govori se, da so zažgali otroci. — Nekaj dni prej je zgorela hiša in gospodarsko poslopje Tomaža Flegariča pri Sv. Urbanu. Vsa spravljena živila in krma je zgorela. — Dne 10. t. m. je gorelo pri Ptujski gori. Zgorela so poslopja Jurija Križana. — Posebno hudo zadene ogenj v jeseni, ko imajo ljudje že vse pridelke shranjene. Pazite toraj na otroke in užigalice. —

Svarjenje. Po Ribnici — in menda drugod tudi — je neki človek nosil protestantovsko sv. pismo, ter ga je mnogo razprodal. Kdor je kupil, — naj se ta knjiga zažge, ni prava, ker je od protestantovske sveto pisemske družbe. Ljudje nevedni so kupovali, ker je po ceni po 20 kr. ali 40 vin. vezana knjžica.

Iz slovenje-bistriške okolice se nam piše: Znana je nemška, zlasti posilinemška predrznost, ki usiljuje Slovincem svojo umazano robo. Ne ozirajte se na dejstvo, da žive ti, privandrani, nemški kulturonošci od naših krvavo prisluženih krajcarjev, razpečavajo Slovincem že po svojem izvoru sovražne predmete, kakor so n. pr. žveplenke »Südmark«. Zadnji čas je, da se otresemo Slovinci svoje mladenosti in bojazljivosti ter zaženemo take vrste žveplenke prodajalcu pod nožo, magari da se pripeti to celo v kaki slovenje-bistriški restavraciji.

Ljutomer. Naselil se je v našem trgu narodni usnjar g. Al. Voglar, doslej na Kamensčaku, ter je prevzel prodajalno in zalogo usnja g. Škrleca. G. Voglar, izdeluje tudi kože vsake vrste ter jamči za dobro delo. Pripopročamo ga slavnemu občinstvu najtopleje. Svoji k svojim!

Umril je dne 15. t. m. Alojzij Weingerl, posestnik na Gačniku, v 82. letu svoje starosti. N. v. m. p.! — Dne 8. septem. smo ob obilni udeležbi spremljali k večnemu počitku občespoštovanega in daleč na okoli znanega moža Jak. K. o. k. t. iz Drenove pri Za vrču. Pokojni mož je bil prave slovenske korenine, neupogljivega značaja, zvest sin sv. katoliške cerkve in slovenske domovine. Pred 14. dnevi ga je zadela kap, katera ga je sedaj tudi spravila v grob. Doživel je lepo starost 67 let. Slava njegovemu spominu! — Nagle smrti je umrl na travniku v Podsredi Jožef Dolar. V eni uri je pel, ukal, bil živ in mrtev. — Umril je dne 11. sept. t. l. pri Sv. Jakobu v Slov. goricah g. Simon Jager, veleposestnik in oče č. g. kaplana Hajdinskega, Aug. Jagerja. Pogreba so se udeležili štirje gg. duhovniki in velika množica župljanov. — V soboto smo pokopali v Jarenini nad 80 let starega veleposestnika Alojzija Vajngrl. Bil je nekdanj kolovodja pesniških nemškutarjev. A v zadnjih letih je spoznal, kam pelja naše nemčurstvo in je bil zvest pristaš naše stranke. Akoravno je bil zadnja leta zmerom bolehen, bil je vendar šaljiv. Naj v miru počiva njegova blaga duša!

Nesreče. Dne 12. t. m. sta vozila Franc Krošl in Janez Blažević v Globokem les iz hoste. Pri tem je padel Blažević raz voza ter se tako težko poškodoval, da je čez tri dni umrl. Ponesrečen je zapustil bolano ženo in tri nepreskrbljene otroke. — Nesrečna navada med fanti je zopet zahtevala svojo žrtev. V Št. Lovrencu v Slov. gor. so napadli fantje Valentina Lovrec iz Galuškaka, ko se je vračal po noči proti domu. Težko-ranjenega so prepeljali v ptujsko bolnišnico. — V Polenškaku je utonil v mlaki blizu hiše dveletni sinček viničarja Nedelko. Stariši se bodo še morali zagovarjati zaradi nezadostnega nadzora pred sodnijo. Vsled obilo dela je res težko marsikateri materi paziti na otroke. —

Volilec je na Humu 110, v Vidmu 229.

Iz Frankovec pri Ormožu. Umril je pred kratkem tukajšnji mnogospoštovani veleposestnik g. Martin Munda po kratki, a zelo mučni bolezni na vnetju ledvic, v 65. letu pri Sv. Joštu na Kozjaku, kjer je zadnji čas živel pri blagem svojem sinu Jankotu, tamošnjemu velezaslužnemu župniku. Rajni je bil vrl narodnjak, več let jako odločen občinski svetovalec, ud krajnega šolskega sveta na Humu ter vrl odbornik prejšnja leta v okrajnem zastopu ormoškem. Na svojem posestvu je bil vzoren in marljiv gospodar, skrben oče, ljubezniv, vesel mož stare korenine ter blag podpornik prijateljem in ubogim. Naj mu boče lahka slovenska zemlja tam gori na visokem Pohorju!

Celjske porotne obravnave so se začele dne 12. t. m. Prvi dan je bila obsojena 96 letna beračica Marija Jamnikar iz Gorice zaradi poskusa umora na tri leta težke ječe. Starka je hotela zastrupiti svojo nečakinjo, s katero sta skupaj živeli. — V torek, drugi dan je stal pred porotniki Franc Bračič, obdolžen ropa na posestniku Mihaelu Kerpoč, katerega je napadel na cesti (ter ga oropal 112 K 56 v. Obsojen je bil na štiri leta težke ječe. — Posestnik Jožef Ratej iz Brezja, ki je zažgal svojo viničarijo, da bi dobil zavarovalnino, je bil obsojen na tri leta težke ječe.

Luče pri Ljubnem. Preteklo nedeljo se je slovesno blagoslovil iz kamena lepo izklesan kip Matere božje Brezmadežnega spočetja v votlini, izdolbeni v trdo skalo nad Presihajočim studencem med Ločami in Solčavo, na kraju, ki je od Stvarnika bogato obdarovan s prirodnimi lepotami, kakoršnih bi celo zastoj iskal v Švici. Kip so blagoslovili preč. g. dekan gornjegrajski, ki so v krasnem govoru razložili pomen gora kot kazipote proti nebesom ter nam predstavili Marijo kot vodnico v nebesko domovino. Navzočih pa je bilo še pet drugih duhovnikov. Ljudstvo je s svojo obilno udeležbo — bilo je navzočih nad 300 ljudij — obsodilo

liberalne nakane in pokazalo, da misli drugače, kakor liberalni prvaki nemškega in slovenskega planinskega društva. Celjska sekcija nem. in plan. društva kakor tudi, strmi svet!, savinska podružnica slov. planinskega društva sta napeli vse žile, da bi zabranili nameravani Marijin spomenik. Vložili sta namreč zoper g. Ignacija Zavolovška, p. d. Ampoha, veleposestnika pri Sv. Frančišku, ki je hotel spomenik darovati in postaviti, tožbo. V obtožnici navajata te-le prazne in naravnost smešne razloge. S tem, da se bo napravila votlina v skali visoko nad studencem, se bo pokvaril studenec, ki je last (?) obeh društev! Komu ne pride na misel ona basen: Volk obdoži jagnjeta, ki je nižje pri potoku pilo, da mu kali vodo. Nič manj smešen je drugi razlog, namreč, da je Iгла v nevarnosti, če se vdolbe v pečino, ki je daleč proč, poldrugi meter visoka votlina. A značilen pa je najbolj tretji razlog, bati se je namreč, da se bo Presihajoči studenec odslej imenoval Marijin studenec! Proti takemu početju se je g. Zavolovšek obrnil osebno na prevz. kneza in škofa, katerega last je dotični prostor, ki sta si ga sloven in nemško plan. društvo svojala. Prevzvišeni so se zavzeli nad drzno tožbo ter seveda pohvalno izrekli o načrtu ter tudi obljubili, da hočejo spomenik sami blagosloviti, če bo zgotovljen do določenega časa, kar se pa ni moglo zgoditi; zakaj tožnika sta bila s svojo tožbo dosegla toliko, da se orožniki odgnali delavce, ki so klesali votlino. Kip torej stoji in bo stal v tem divno-romantičnem kraju, nasprotnikom pa je ostal — dolg nos, katerega si lahko vsakokrat, kadar gredo mimo, izperejo v Presihajočem studencu. Savinska podružnica pa je izgubila zopet mnogo simpatij, katere si bo dobila nazaj le, če se položi vodstvo v taktnejše roke!

Iz Rajhenburga se nam poroča: Tu vlada pravcata zima. Toplomer je padel na 8°C. V zadnji noči je vrglo snega na naše gore. Pohor ima že belo kapo. Ajda je v nevarnosti. Bojimo se tudi, da danes pozebe Orehov Vračko.

Iz Crešnje pri Vojniku se nam piše z dne 20. t. m.: Prvi sneg imamo danes na vrhu gore.

Samomor. Jožefa Medved iz Loke pri Trbovljah so potegnili dne 10. t. m. iz Save. Pogrešali so ga že od 5. t. m. Bržkone je skočil v vodo, ker je za poprej večkrat govoril o samomoru. —

Cerkvene stvari.

Iz Buč. Na veseli praznik sladkega imena Marijinega vrsila se je na prijaznih Bučah prav lepa cerkvena slovesnost; potegnili se je namreč na ta dan med molenjem sv. rožnega venca in popevanjem Lavretanskih litanij na ves popravljeni in prenovljeni veličasni zvonik, v katerem staljujejo in kraljujejo, budijo, vabijo in kličejo, prelepi novi harmonično-melodično vglaseni zvonovi, nova bakrena fina pozlačena krogla, iznova pozlačen križ, sonce in petelin, in se je posadil nanj nov strelvod. Kleparsko delo je opravil celjski kleparski mojster I. Kregar s svojima pridnima pomagačema z Milanom in Jordanom; pozlačenje krogle itd. pa tukajšnji pozlatař A. Paulič prav okusno. To ginljivo svečanost je kaj pa da mnogo povzdignilo lepo vreme in grmenje možnarjev. In tako zdaj stoji ponosni zvonik s svojo zalo cerkvijo pred nami kakor ženin v mladeniškem sijaju poleg svoje čedno opravljene neveste. — Letina je letos pri nas dobra, ker je vsemogočni in vsedobri Bog obvaroval našo župnijo pred preveliko sušo in grozno točo. Bodi mu zato tisočera hvala zdaj in na vekomaj!

Iz Prihove. Take slovesnosti, kakoršna se je vršila 12. septembra, še Prihova ni videla. Vseh dvanajst župnij obširne konjske dekanije so sklenile prirediti jubilejsko romanje k Materi Božji na Prihovo. Od vseh strani so dohajale procesije pod vodstvom čč. dušnih pastirjev, moleč sv. rožni venec

in popevajoč lavrantanske litanije. Kmalu je bila velika romarska cerkev do zadnjega kotiča natlačena; a procesije so še vedno prihajale. Samo iz konjske nadžupnije je prišlo nad 2000 romarjev; zatem so prišle prihovska dekleta belo oblečena in venčana z Marijino podobo nasproti. Ves grič je bil natlačeno poln Marijinih častilcev, katerih je bilo nad 6000, duhovnikov 15 in 3 bogoslovci. Ob 10. uri je bila pridiga v cerkvi in obenem zunaj cerkve. V cerkvi je pridigoval č. g. Anton Kolar, zunaj cerkve pa č. g. dekan Franc Hrastelj. Zatem je služil ob obilni asistenci sv. mašo v cerkvi mč. g. konzistorijalni svetovalec Jurij Bezenšek, zunaj cerkve pa č. g. duhov. svetovalec Matija Karba. Romarjev je bilo toliko, da jih veliko še v obližje cerkve priti ni moglo, in se je pokazala žalibog prepozno potreba, še na tretjem mestu, doli pred župniščem oznanovati božjo besedo. Ljudstvo konjske dekanije je hvala Bogu globoko verno, kar nas v teh viharnih časih z veliko tolažbo napolnuje.

Gg. udeleženci poučnega tečaja za organiste, ki so želeli, da se jim preskrbe prenočišča, naj se tekem ponedeljka 26. t. m. popoldne oglase v stolnem župnišču. — Tečaj se začne v torek ob 8. uri in sicer v Viktringhofu, Viktringhofove ulice št. 15 v pritičju na levo. — Kdor ima Štraklov »Obrednik«, naj ga vzame seboj.

Društvena poročila.

Gledališke predstave v Mariboru. Gledališke igre na odru mariborskega Narodnega doma se letošnje zimo začnejo začetkom oktobra. Uprizorijo se med drugimi tudi nove, oziroma v Mariboru še neigrane predstave: »Svetinova hči«, »Kontrolor spalnih vozov«, »Vodno društvo« in »Njen korporal«. Ker v tej gledališki sajsoni nameravamo predstavljati z vso vnemo in močjo, se slavno občinstvo opozarja, da se udeležuje predstav polnoštevilno ter tako vsaj moralno poplača trud in skrbi, katere zadenejo prireditelje in vsakega posameznega diletanta. Slavno občinstvo se pa opozarja tudi nato, da se posebna vabila ne bodo pošiljala, ampak se bo vsakokratna igra objavila edino le potem lepakov in po časopisih.

Družinski večer kat. slov. izob. društva v Studencih pri Mariboru, ki se je vršil dne 18. t. m. v gostilni g. Hardine, se je tako nepričakovano dobro obnesel, da so se udeleženci težko ločili od tako izborne zabave. Petje pod vodstvom g. Čirča nas je kar očaralo. Splošna želja je, da bi nam društvo kmalo zopet kaj enakega priredilo. Slišali smo tudi izvrstni govor nekega delavca, kateremu smo se kar čudili. Le tako naprej!

Za mariborsko dijaško kuhinjo so darovali p. n. dobrotniki in dobrotnice: Bogoslovci 25 K; Meško, duh. svet. 10 K; Kavčič Ivan, posestnik v Gornji vasi, 2 K; gostje na primiciji č. g. Kranjca 60 K; Kolarič, vikar, 10 K; Konkurenti 52 K; Trstenjak, kurat, 10 K; gostje na primiciji č. g. Šegula 13 K 82 v; gostje na primiciji č. g. Vuka 37 K 13 v; dobiček veselice v Laporju 10 K; klub 20 K; vesela družba v gostilni Wieser 6 K 2 v; Pučnik, dvorni kaplan, 6 K; dr. Kovačič 30 K. Pristrčni Bog plati! Vse prijatelje in dobrotnike učeče mladine prosimo, da nas podpirajo v človekoljubnem delu, da omogočimo revnim nadarjenim dijakom studije!

Iz Vidma. Ljudska veselica dne 11. t. m. na korist loterijskemu šolskemu stavbinškemu zakladu je prospela v vsakem oziru jako dobro. Čisti znesek je 467 K 91 v. Najiskrenejša zahvala se izreka vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k temu tako ugodnemu uspehu. Zahvaliti se moramo vsem gospe in gospodičinam, ki so imele mnogo, mnogo truda z nabiranjem in razpečevanjem lepih darov, potem slav. tamburaškemu ter pevskemu zboru. Koliko truda sta imela gg. Jamšek in Kos! Enaka zahvala gre slavni videmski požarni bramb, ki je prevzela zadovoljno pokroviteljstvo te slavnosti. Pristrčna

zahvala pa tudi znani veliki dobrotnici v Krškem, blagorodni gospej Hočevar, za ime-
nitno vstopnino 50 K!

Društvena naznanila.

Društvo „Kmetovalec“ v Gotovljah ima v nedeljo dne 25. septembra t. l. ob 3. uri popoldne v prostorih gostilne Franceta Malgaj svoj XXVII. občni zbor. Med navadnimi točkami vsporeda bode imel podučni govor deželni potovalni učitelj gospod Franc Goričan. Zborovanje bode kratkočasilo domači mešani in možki pevski zbor. K poduku in zabavi vljudno vabi društveni odbor.

„Podporno društvo organistov“ stem naznanja, da se vrši letošnji občni zbor v Mariboru, dne 30. septembra takoj po občnem zboru „Ceciljanskega društva“ v dotični dvorani s sledečim dnevnim redom: a) pozdrav predsednika, b) poročilo tajnika in blagajnika, c) volitev novega odbora, d) sprejem novih udov, in e) razni nasv ti. Ker bo o tem času mnogo gg. organistov skupaj, si je društveno vodstvo v svesti, da se jih bo mnogo prijavilo k pristopu, K mnogobrojni udeležbi vabi najludneje — Vodstvo.

Kat. bralno društvo pri Sv. Jurju ob juž. žel. priredi dne 25. septembra t. l. popoldne po večernicah v deški šoli veselico s petjem in tamburanjem, z igro „Županov sin“ in šaljivim prizorom „Slabi časi“. Vstopnina: sedež 1. vrste 80 v. 2. vrste 40 v., stojišča 20 vin.

Listnica uredn.: Moralo izostati mnogo dopisov, ker smo morali poročati natančneje o volitvah. Kar ni zastarelo, pride prihodnjic.

Zahvala.

Povodom skušnje iz krščanskega nauka, dne 12. sept. t. l. je darovalo velečastito obmizje v župnišču pri Sv. Petru niže Maribora ondodem mladeniškem društvu „Skala“ 13 K 43 v, za kar kliče omenjeno društvo tisočkrat „Bog plati“.

Zahvala.

Povodom sklepa šolskega leta izrekata podpisani kraj. šol. svet in šolsko vodstvo ormoške slovenske šole pristrčno zahvalo vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli do tega, da smo v zimskem času mogli pogostiti v šolarski kuhinji vsah dan 50 otrok, nadalje, da smo o priliki božičnice dne 20. decembra 1903 mogli otroke obdariti s pekarijami itd., potem

da so se v priliki blagoslovljenja nove šolske zastave dne 31. maja 1904 šolarji z mesom, bidri in pecivom tako bogato pogostili in konečno, da smo dne 5. julija 1904 mogli pogostiti otroke, ki so šli k prvemu sv. obhajilu.

Posebna hvala gre vrlim ormoškim Slovincem, ki so za različne zgoraj naštetje šolske namene v denarju darovali okoli 160 K in vrlim ormoškim narodnim gospem, ki so povodom božičnice, povodom blagoslovljenja nove šolske zastave in povodom prvega sv. obhajila skupno spekle okoli 60 bidrov in oskrbele še druge slaščice.

Pristrčno pa se zahvaljujemo tudi vsem posestnikom in šol. prijateljem v Ormožu, na Hardeku, v Pavlovcih, v Pušencih, na Lešnici, na Dobravi, v Litmerku, na Humu in celo na Hrvaškem, ki so po zimi za šolarsko kuhinjo darovali različnih poljskih pridelkov in povodom blagoslovljenja nove šolske zastave okoli 70 kosov svinjetine in klobas ter potrebno mleko za kavo.

Na tem mestu tudi iz dna srca izrekamo pristrčno zahvalo slavni ormoški ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda, ker je naši šoli poklonila krasno dragoceno novo šolsko zastavo. Osobito se zahvaljujemo blagorodni gospej Mikl-ovi, ki si je kot predsednica omenjene podružnice za nakup zastave stekla največ zaslug in blagorodni gospej dr. Omulčevi, ki je zastavi kumovala in darovala fin narodni trak.

Vsem tem podpornikom in prijateljem naše šole pristrčna, iskrena hvala! Prosimo jih, da blagovolijo svojo naklonjenost in požrtvovalnost naši šoli ohraniti tudi v bodoče!

ORMOŽ—okolica, 15. septembra 1904.

Martin Stanič,
načelnik.

Josip Rajšp,
nadučit.

Loterijske številke

Trst 3. septembra: 21, 72, 24, 62, 23.
Linc 3. septembra: 2, 47, 15, 50, 56

Kupujte
NARODNI KOLEK!

III. izkaz.

darovalcev za društveno zastavo „Kmetijsk. bralnega društva v Gornji Radgoni“. Gg.: dr. Mir. Ploj 20 K, Robert Stepič, J. Škrlec sen., F. Šantl, Peter Majdič v Celju po 10 K, J. Škrlec jun., Peter Dokl, Alojzij Šturm, Franc Kaučič, Fr. Ilrašovec, c. kr. sodnik v Gradcu, Neimenovani (Črmlanec), gostilna Arnaš v Št. Lenartu, g. Vamberger in gospa v Šiški pri Ljubljani po 7 K, Anton Plohl, učit. v Mostaru 6 K, Neimenovani v Mariboru, Ana Welcl, Marija Welcl po 4 K, č. g. kaplan Jan. Vogrin, brata Korošec, dr. Juro Hrašovec v Celju, č. g. dekan Žičkar v Vidmu, Fr. Zmazek pri Sv. Benediktu, Matijaž Kavčič po 8 K, Fr. Bož. Stifter v Kalugi na Ruskem 250 K, Pihlar Fr., Bernard K, gca Pirch Amalija, Škrobar Jernej, Janšovec Anton, Slana Fr., trgovec, Jurij Senekovič, č. g. Fr. Gomilšek pri Sv. Benediktu, Simon Wutt, c. kr. nadkontrolor v Judenburgu po 2 K.

Zahtevajte

v vsaki vaši

gostilna Kathreinova
Kneippovo sladno kavo

gospo v zavodu s varstvom zdravja
šupnika Kneippa in s kmetijsko
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih potrošnikov.

64.12.0

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Najmanjša objava
45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 3 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Večkratna objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo samo proti predplačilu. Pri vprašanjih na upravnitvo se mora pridejati znamka za odgovor.

Proda se.

Stampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in gravur, v Mariboru, gosposka ulica št. 15. 426 51-13

Novo sode od 30 do 700 litrov prodaja sodarna Feliks Schmidl v Mariboru. 636 7-3

Lepa hiša se prodaja, četrt ure iz mesta, 2 oralna zemlje, 7 sob in grajzlarija. Voda pri hiši. Več se izve Fraustaudnerstrasse 200, Maribor. 662 3-1

Veliko posestvo z lepimi travniki in rodovitnimi njivami, z lepim sadonosnikom ter z mesarijo, krčmo in trgovino, ležeče ob lepi cesti blizu Sv. Lenerta v Slov. gor. se prodaja. Naslov v uprav. „Sl. Gospod.“ 661 3-1

Lepo posestvo se prodaja, hiša s 4 sobami, pod celo hišo klet, gospodarsko poslopje in preša, lepe brajde, 2 in pol oralna travnikov, 9 oralov lesa, 1 oral vinograda, poleg lep sadonosnik, domači mlin, hiša za vsako obrt, blizu Maribora in kolodvora ter cerkve ob koroški cesti. Naslov pove upravnitvo. 660 4-1

Lepo posestvo, hiša s 2 sobama, zidani in obokani hlevi za konje in krave, škedenj in kolarnica, velik sadonosnik s košenino, velike vinske brajde, velik vrt, velik okol za svinje, velika njiva, 1 uro od Maribora, 10 m od cerkve, na lepem prostoru, se prodaja. Naslov pove upravnitvo. 672 4-1

Sode, polovnjake in večje do 60 veder, prodaja Jožef Hvalec, sodarski mojster v Mariboru, Reiserstrasse 8. 671 2-1

Koleselj, nov, lep, polkrit, s sedežom za kočijaža, za eno- in dvovprego, se po ceni prodaja. Jurij Stern, kovaški mojster v Mariboru, Fabriksgasse 20. 664 3-1

Novozidana hiša na vogalu, s 5 sobami, 3 kuhinje, klet pod celo hišo, studenec, perilnica, je za 4800 gld. na prodaj v Studencih pri Mariboru števil. 185. Izplačati je 1000 gld. 674 3-1

Orgljarska služba se v Vitanju takoj odda. Prošnje in spričevala na cerkv. predstojništvo v Vitanju. 667 2-1

Služba organista se odda takoj pri Veliki Nedelji. 673 2-1

Dve hiši, skupaj spadajoči, se po nizki ceni prodaja v trgu Sevnica, z malim vrtom in lepim prostorom pred hišo. Obe hiši sta jako ugodni za kakega obrtnika (rokodelca). V prtilitju večje hiše je stara kovačnica tik okrajne ceste pri vhodu v trg. K hiši spadata dve njivi, gozd in travnik v meri 8469 m. Jedna njiva je lep stavben prostor. Cena 4800 K. Gotovega denarja je treba samo polovica, druga polovica ostane lahko na hiši. Natančneje pri upravnitvo. 677 3-1

Mlin v najem s 3 tečajem in kašne stope, skozi celo leto dosti vode, v dobrem redu (stanu) s stanovanjem notri za eno osebo ali pa oženjeni mlinar, poleg v hiši stanovanje, vrt in trata v uporabo, ob železnični progi Zidani most-Zagreb, 25 min. od velikega trga oddaljen, pota za vožnjo na tri strani, se ugodno v poskušnjo začetkom na 1 leto odda. Vprašanja in natančneje pod imenom „Bodočnost št. 2.“ na upravnitvo lista. 683 3-1

Novozidana hiša v Studencih pri Mariboru, obstoječ iz treh stanovanj, perilnice, kleti, velik vrt za zelenjavo z lepimi brajdami, se po ceni prodaja. Izplačati je takoj 800 gld. Hiša je jako priročna. Naslov pove upravnitvo lista. 680 3-1

Kupi se.

Gobe, lepe in suhe, kupuje za najboljšo ceno I. Sirk, Maribor, glavni trg. 686 3-1

V najem se išče.

Gostilna, dobrodoča, z vsem potrebnim opremljena, blizu cerkve in ako mogoče v kakem uradniškem okraju, išče se do 1. novembra v najem. Naslov: Jožefa Walner, Sv. Lovrenc nad Mariborom. 663 3-1

V najem se da.

Gostilna in mala trgovina se odda v najem ali pa prodaja z nekaj zemljiščem ali pa s vsem. Izplačati ni treba veliko, ker je večja svota vključena. Leži pri lepi cesti v fari Sv. Martina pri Vurberku. Valentin Šobornik v Sp. Dupleku p. Vurberk. 687 2-1

Proste službe.

Deček, čvrst, pošten, zmožen slovensčine in nemščine, bi se rad priučil rokodelstva, kjer bi imel celo oskrbovanje. Ponudbe na uredništvo. 670 3-1

Učenca, ki se želi svečarstva in lecitarije učiti, ki je od poštenih starišev in šole prost in ima veselje do te obrti, sprejme Lovro Pokorn, svečar in lecitar v Celju. 679 2-1

Trgovskega pomočnika, zmožnega slovensčine in nemščine, sprejme s 15. okt. t. l. Tomaž Mikl & sin, trgovina z mešanim blagom pri Sv. Marjeti na Dr. polju p. Moškanjci. 689 2-1

Deček, spreten in pošten, se sprejme takoj v trgovino z galanterijskim blagom v mestu. Ponudbe na upravnitvo lista. 685 2-1

Razno.

Pes se klati po Spod. Radvanju že en teden, mlad, rumeno-rujave barve brez znaka, na čeli ima malo, belo liso, prase bele in tudi na koncu rep. Kdor ga je zgubil naj si pride po njega h Francu Smeh-u, Spod. Radvanje pri Mariboru. 688 2-1

Kuverte
vsakojake vrste
priporočila
tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Svarilo.

Jaz, podpisana, Katarina Senekovič, sem solastnica vseh, na zemljišču hiš. št. 8 v Jarenini se nahajajočih premičnin. Svarim vsakega kupiti od mojega moža, Gracijana Senekoviča v Jarenini, premičnine, bodisi živino, poljedelske pridelke itd., ker si bom v tem slučaju iskala pri sodišču pomoči zoper kupca.

V Jarenini, dne 15. septembra 1904. 675 1—1

Katarina Senekovič.

Organista in cerkovnika

služba se odda pri župni cerkvi sv. Mihela pri Soštanju s 1. novembrom t. l. Prošnjiki morajo biti izurjeni Ceciljanci, zmožni osnovati in voditi moški in mešani pevski zbor. Oženjeni in tenoristi imajo prednost. Dohodki od 1400—1600 kron, prosto stanovanje, štiri sobe, vrt, gospodarsko poslopje in zemljišče, da se lahko redi krava in tri svinje. Organist mora imeti stalnega, dobro izurjenega doraslega mežnarja. Od obeh se zahteva trezno, vzgledno kršč. vedenje in točnost v službi. 658 3—2

Za cerkv. predstojn. župne cerkve sv. Mihela pri Soštanju, dne 1. septembra 1904.

Iv. Govedič, župnik; Iv. Zupan, Jan. Koren, cerkv. ključarja.

IVAN E. WEIXL

izdelovanje in trženje klajnih preparatov v Mariboru, Zofijni trg 3

prilagoča vsem posestnikom domačih živali in ribnikov svoj **brezkonkurenčni, že večkrat odlikovani**

koščeni drobec z 20% mesnih snovi

iz celo svežih kosti uradno potrjeno zdrave govedi. Ta koščeni drobec je tačas baš edina prikrlaja, ki spravi vsaktero žival v najkrajši dobi na najvišjo stopinjo telesne popolnosti in vsaktero perutnino, da zleže na leto največje možno število jajec. To je — od katerekoli druge klaje v redilnih snoveh nedosegljiva — prikrlaja za odgojo in za krmljenje (pitanje), je v porabi jako izdatna in stane iz zaloge v Mariboru: Ia vrste 2 vreči po 50 kg 27 K, 1 vreča s 50 kg 14 K, s 5 kg 2 K 10 h, 1 kg 34 h; IIa vrste 2 vreči po 50 kg 25 K, 1 vreča s 50 kg 13 K, s 5 kg 2 K, 1 kg 32 h. — Iz tovarne: po 50 kg 1 K 75 h manj; na debelo pa: Ia vrsta 100 vreč po 50 kg — za 100 kg 21 K, Ia vrste 200 vreč po 50 kg — za 100 kg 20 K; IIa vrste 100 vreč po 50 kg — za 100 kg 19 K, IIa vrste 200 vreč po 50 kg — za 100 kg 18 K. — Ta koščeni drobec se, na suhem shranjen, ne pokvari.

Priznanje. (Po nemškem originalu.) V Hočah, dne 11. avg. 1904. Gospodu Iv. E. Weixl v Mariboru. — O koščem drobcu, kupljenem od Vas, Vam naznanjam našo popolno zadovoljnost. Pokrmili smo ga svinjam, ki so ga zelo radi uživale in so v tem času kar vide rastle in težje postajale... Z velespoštovanjem. Vodstvo mlekarne v Hočah ob juž. žel., Štajersko. Möchel s. r.

Kohlberg pri Slov. Bistrici, dne 18. septem. 1904. — Gospod I. E. Weixl v Mariboru. — Prejeti košč. drob. nas prepriča, da ž njim krmljene kokoši leganje jajec izvanredno pospešijo, in se perutnina posebno hitro debeli. Ta prikrlaja je vsem posestnikom perutnine najgorkeje priporočena. — S polnim spoštovanjem Ig. Prantner m. p., posest. umetn. mlina.

Vsem vinogradnikom!

Naznanjam, da bom imel meseca novembra in prihodnjo spomlad več tisoč na suho cepljenih trt

različnih, odbrih vrst, na Ripario portalis, Rupestris montikolo in Solonis. Cepljene na laški rilček, Zlahtnino, Šipon rumeni, Burgunder beli, Zelentič itd.

Vse vrste so dobro zaraščene in dobro vkoreninjene; cena je za 1000 komadov 160 kron.

Nadalje imam oddati tudi več tisoč divjih korenjakov in ključev. Dobi se pri meni tudi rumeni Muškat, cena je bolj visoka. — Vse trte smejo se izvažati in pošiljati le v okužene občine.

Dragi vinogradniki, naročite si hitro te trte, sicer se odpošljejo v druge kraje! — Posameznim glasilom je priložiti znamko ali dopisnico za odgovor. Na vprašanja brez znamke za odgovor se ne odgovarja. Oglasiti se mora vsaj do konca januarja prihodnjega leta pisмено ali ustmeno pri

Filipu Mulec,

trtnarju pri Sv. Trojici v Slov. gor.

Najčistejšo

strdino

oddava g. Fran S. Kranje pri Sv. Barbari niže Maribora. —

Razpošilja se po 5 kg po 70 kr. v kositerskih škatljah. 679 1-1

Sadno drevje

visokodebelnato, poludebelnato ter prtilično, različnih, priznana najboljših vrst jablan, hrušek, češpljev in sliv, črešenj in višenj, priporočena za letošnjo jesensko saditev (začetkom oktobra) 684 2—1

Peter Korman, drevesnica v Činžatu, pošta Fal ob kor. železnici.

Ceniki na zahtevanje zastoj in franko

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživljajoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevenelosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1-20 gl. z navodilom vporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonvalescentnim, bolnim na želodcu in oslabeлим k krvi. Steklenica 1-50 gl. — Pri naročitvi 4 steklen. pošiljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Q u a n d e s t, trgovcu v Mariboru, gosposka ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 52—48

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravljajo glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledodnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehladu. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezeh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstorica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto: 1 ducat (12 steklenic) 4 K. 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K. 2 ducata (24 steklenic) 8 K. 5 ducate (60 steklenic) 17— K. 3 ducate (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelič, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd. Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 10—5

Zdravje je največje bogastvo!

Izjava.

Jaz, podpisani, Ludovik Solak, gostilničar pri Sv. Rupertu sod. okraj Sv. Lenart v Sl. gor., obžalujem, da sem g. Ivana Novak, posestnika v Gor. Velovleku, s. o. Ptuj, žalil brez vsakega povoda na njegovi časti, ga prosim tem potom za odpusčanje ter se mu zahvaljujem, da je umaknil pri c. kr. okrajni sodnji pri Sv. Lenartu vloženo ovadbo.

Sv. Lenart, dne 22. avg. 1904.

Ludovik Solak s. r.

Zahvalo

najprisrčnejšo izrekan povodom smrti in pogreba prerano mi zamrlega brata

Jožefa Štrakl,

posestnika pri Sv. Križu na Mur. polju,

v imenu svojem in svoje matere ter sester vlč. gg. duhovnikom, organistu in pevcem za krasni nagrobni, križevski in ključarovski požarni brambi za častno spremstvo, vsem sorodnikom in znancem, ki so ga spremili k hladnemu grobu.

Priporočam rajnega v pobožno molitev!

Matej Štrakl,

692 1—1

župnik pri Sv. Petru niže Maribora.

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol

„pri solncu“

Gospeska ulica št. 10 **Maribor**

Worsche

„pri solncu“

Maribor Herrengasse Nr. 10

katera priporoča slavn. občinstvu svoje **letne in jesenske novosti**, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in levi izberi, po izredno najnižji ceni.

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3-10 metrov dolg stane gld. 2.50, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinejše vrste, gladki, črni, rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste suknenege blaga.

Lepa, pristna volna za žensko obleko gld. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinejše vrste v največjih modnih barvah; izvrstni lepi svileni robei za na glavo od gld. —65, —80, —90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej do najfinejše vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradna za postelje, posteljne odeje lastnega izdelka od gld. 2.— naprej, izgotovljene rjuhe od gld. —90 naprej, prti, servijete, brisače, vsakovrstno opravo in mnogo drugega. — Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.

Trgovina obstoji že 36 let.

Trgovina obstoji že 36 let.

Naznanilo.

Iz deželne sadjarske šole v Gleisdorfu pri Gradcu se bodo oddajale v jeseni 1904 oziroma spomladi 1905 sledeče spodaj navedene vrste jabolk in hrušek in sicer 24500 komadov. Oddajala se bodo samo na štajerske kmete za znižano ceno 1 komad 70 vin. (izključno zavitka in pošiljatve).

Na Gornje Štajersko se bodo oddajale od jabolk samo vrste 1, 2, 4, 11 in 12 od hrušek samo vrste 1, 2, 3 in 9.

Naročila se morajo doposlati deželnemu odboru štajerskemu do konca decembra 1904. Naročilu se mora priložiti potrdilo občinskega urada, da je naročnik kmeti posestnik v dotični občini. Če naročnik želi, da se mu drevesca že dopsoljejo jeseni t. l., mora to odločno naznaniti ter naročilo doposlati do konca oktobra 1904, — Došlim naročilom se bo po vrsti ugodilo dokler je kaj v zalogi.

Več kakor 120 komadov se ne bode oddalo na enega posestnika ter je vsak posestnik zavezan, vsaditi prejeta drevesca na svojem posestvu. Drevesca se oddajajo same proti takojšnjemu plačilu.

Seznamek jabolčnih in hruševih drevesc, ki se bodo oddajala v sadni perijodi 1904/5:

Jabolka	visoka	srednja	pritlikava
1. Karlamovski	820	170	80
2. Kardinal	275	140	—
3. Grabensteiner	235	200	175
4. Ribston pepin	160	50	—
5. Belle Fleur rumeni	1415	460	375
6. Kanada reneta	650	5130	475
7. Baumanova reneta	90	—	—
8. Prestolonasled. Rudolfa jabolke	565	405	40
9. Londonski pepin	243	665	160
10. Ananas reneta	1050	950	365
11. Bobovec (renski) veliki	1115	1000	—
12. Štajerske mašancke	2195	2620	—
13. Huberjeve moštнице	355	500	—
14. Damason	1000	315	105

Hruške	visoka	srednja	pritlikava
1. Dobra Lujiza Avrarska	45	350	165
2. Liegelrove maslenke	35	215	60
3. Dielove maslenke	50	315	250
4. Sterkmanove maslenke	50	100	80
5. Postrvne hruške	75	70	115
6. Josipina Mohelska	8	40	120
7. Hardenput zimske maslenke	20	75	460
8. Manove zimske hruške	30	730	205
9. Weilerjeve moštнице	150	825	—
10. Jelenove hruške	25	140	—
11. Rounelt	95	35	—

Gradec, dne 8. septem. 1904. 681 3-1

Dežel. odbor štajerski.

Dr. FRAN ČEH

bivši zdravnik na graški bolnici

ordinira pri Zgor. Sv. Kungoti od 9.—12. ure, popoldne pa v Radičgrabi na Kastelizhof-u, 682 1-1

Anton Viher

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulice št. 31 16 18

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za poslopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinejšega izdelka po nizki ceni. Proračuni in načrti zastoj!

Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

Za trgovce!

Najlepši prostor za trgovino v Celju, štacuna v hiši „Posojilnice“ na oglu rotovške in graške ulice, v katerih se ves promet v Celju koncentruje, se oddaje v najem s 1. novembrom t. l.

Natančnejši pogoji se izvedo pri ravnateljstvu „Posojilnice“ v Celju. 651 2-2

Prodajalna klobukov,

ki že skoz 40 let na istem mestu v najbolj obiskani cesti kraja obstoji, se z vsem dobro sortiranim blagom zaradi bolezn v obitelji takoj **za 1000 gld. proda.** — Več pove M. Mayer, klobučarica v Ptuj, Stajersko.

Lovski pes,

666 2-2

rujavo-sive barve, lisast, se je pri Račah izgubil. Sliši na ime „Jok.“ Tistemu, kateri ga nazaj pripelje, se povrnejo stroški in še dobi primerno nagrado v pisarni dr. Glaser-ja, odvetnika v Mariboru.

Oklic.

C. k. okrajno sodišče Maribor daje na znanje, da je Katarina Senekovič, posestnica v Jarenini, možu Gracijanu Senekovič, posestniku ravnotam, zakonito oskrbovanje premoženja v smislu § 1238 obč. drž. zak. sodno odpovedala.

Maribor, dne 17. septembra 1904. 691 3-1